

Minnisblað

Móttakandi: Framkvæmdastjóri

Dags.: 14. mars 2019

Sendandi: Sigurður Ármann Snævarr

Málsnr.: 1901041SA

Málalykill: 00.17

Efni: Áætlun um tekjutap vegna áforma um frystingu framlag ríkisins til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga 2020 og 2021

Lög um tekjustofna sveitarfélaga kveða á um að framlög ríkissjóðs til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga reiknist annars vegar sem hlutfall af skatttekjum ríkissjóðs og hins vegar af útsvarstofni sveitarfélaga. Ríkið fjármagnar alfarið útgjaldajöfnunarframlög og framlög vegna sameininga (reglugerð nr. 960/2010) og vegna jöfnunar fasteignaskattstekna (reglugerð nr. 80/2001). Ríkisframlag til málefna fatlaðs fólks er um 1,8 ma.kr. árið 2019 af heildarframlögum um 16,8, eða um 10%. Framlög vegna reksturs grunnskóla eru alfarið greidd af sveitarfélögunum (0,77% af útsvarsstofni) og stærsti hluti af framlögum til málefna fatlaðs fólks er fjármagnaður með sama hætti (0,99% af útsvarsstofni).

Samkvæmt fjárlögum er áætlað að framlag ríkissjóðs til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga á árinu 2019 verði 20.567 m.kr. Nú hefur fjármála- og efnahagsráðherra tilkynnt forsvarsmönnum sambandsins að framlag ríkissjóðs verði hið sama árin 2019 til 2021 og þannig verði gengið frá í fjármálaáætlun 2020-2024 sem lögð verður fyrir Alþingi á allranæstu vikum. Árið 2022 er áformað að framlag ríkissjóðs verði reiknað samkvæmt gildandi lögum.

Áætlanir hag – og upplýsingasviðs benda til að tekjutap sveitarfélaga verði um 1.179 m.kr. árið 2020 og um 2.106 m.kr. árið 2021 eða samtals 3.285 m.kr. Forsendur þessa útreiknings er að skatttekjur og útsvar hækki í takt við spár fjármála- og efnahagsráðuneytis um þróun þessa skatta. Niðurstöður útreikninga sambandsins og starfsmanna jöfnunarsjóðs eru svipaðar. Til samanburðar við áætlað tekjutap má nefna að skv. fjárlögum 2019 er reiknað með að tekjur ríkissjóðs af gistinguáttagjaldi muni nema 1.335 m.kr. árlega.

Eins og fyrr segir ganga áform fjármála- og efnahagsráðherra út á að árið 2022 reiði ríkissjóður fram framlag til jöfnunarsjóðs skv. gildandi lögum. Áætla má að framlagið myndi hækka um færa enn meira fjármagn til jöfnunarsjóðs eða röskar 3 ma.kr. Ekki er á vísan að róa um efndir í þessu máli.

Framlög til sambandsins og landshlutasamtaka

Til Sambands íslenskra sveitarfélaga fer 1,7% af óbundnum tekjum jöfnunarsjóðs og til landshlutasamtaka sveitarfélaga 1,76%. Áætlað er sambandið verði af tæpum 15 m.kr. árið 2020 vegna frystingar og röskum 30 m.kr. árið 2021. Tekjutap landshlutasamtakanna verður ívið meira.

Tekjutap einstakra sveitarfélaga

Í eftirfarandi töflum eru áhrif fyrirhugaðrar frystingar greind niður á einstök sveitarfélög. Í töflum 1 og 2 eru ríkisframlögum skipt niður á sveitarfélög og samantekt fyrir sveitarfélög í heild og tegund framlaga sýnd í töflu 3. Í töflu 4 er hins vegar metið hver framlög jöfnunarsjóðs í heild kunni að vera eftir sveitarfélögum. En þá er metið einnig framlög sem reiknast af útsvarstekjum sveitarfélaga, 0,77% til reksturs grunnskóla og 0,99% til málefna fatlaðs fólks. Framlögum til málefna fatlaðs fólks er deilt niður á einstök sveitarfélög eftir íbúafjölda í þeim tilvikum að um samlag sveitarfélaga um málefni fatlaðra sé að ræða.

Taflan sýnir að tekjutap sveitarfélaga á Vestfjörðum og Norðurlandi vestra er áberandi mest en minnst á höfuðborgarsvæðinu. Það eru fyrst og fremst útgjaldajöfnunarframlög sem verða fyrir barðinu á frystingu ríkisstjórnarinnar.

Tafla 1. Ríkisframlög til útgjaldajöfnunar og vegna fasteignaskatts

Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Framlög 2019	Tekjutap		
			2020	2021	Bæði árin
Reykjavíkurborg	127.219	27,1	-1,6	-2,9	-4,5
Kópavogsbær	36.418	0,0	0,0	0,0	0,0
Seltjarnarneskaupstaður	4.617	75,1	-4,5	-7,9	-12,4
Garðabær	16.034	93,8	-5,6	-9,9	-15,5
Hafnarfjarðarkaupstaður	29.728	0,0	0,0	0,0	0,0
Mosfellsbær	10.961	284,2	-17,0	-30,0	-47,0
Kjósahreppur	232	8,5	-0,5	-0,9	-1,4
Höfuðborgarsvæði	225.209	488,8	-29,2	-51,7	-80,8
Reykjanesbær	18.508	829,2	-49,5	-87,6	-137,1
Grindavíkurbær	3.398	428,5	-25,6	-45,3	-70,9
Sveitarfélagið Vogar	3.486	248,3	-19,9	-35,3	-55,2
Suðurnesjabær	1.282	333,9	-14,8	-26,2	-41,1
Suðurnes	26.674	1.839,9	-109,8	-194,5	-304,3
Akraneskaupstaður	7.363	525,5	-31,4	-55,5	-86,9
Skorradalshreppur	56	0,0	0,0	0,0	0,0
Hvalfjarðarsveit	668	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgarbyggð	3.798	593,1	-35,4	-62,7	-98,1
Grundarfjarðarbær	884	129,0	-7,7	-13,6	-21,3
Helgafellssveit	61	8,7	-0,5	-0,9	-1,4
Stykkishólmsbær	1.204	181,7	-10,8	-19,2	-30,1
Eyja- og Miklaholtshreppur	126	34,5	-2,1	-3,6	-5,7
Snæfellsbær	1.672	298,0	-17,8	-31,5	-49,3
Dalabyggð	662	138,2	-8,3	-14,6	-22,9
Vesturland	16.494	1.908,6	-113,9	-201,7	-315,7
Bolungarvíkurkaupstaður	943	158,2	-9,4	-16,7	-26,2
Ísafjarðarbær	3.792	719,7	-43,0	-76,1	-119,0
Reykhólahreppur	264	95,9	-5,7	-10,1	-15,9
Tálknafjarðarhreppur	245	73,1	-4,4	-7,7	-12,1
Vesturbyggð	1.001	245,4	-14,6	-25,9	-40,6
Súðavíkurhreppur	200	82,0	-4,9	-8,7	-13,6
Árneshreppur	47	8,1	-0,5	-0,9	-1,3
Kaldraneshreppur	104	29,3	-1,7	-3,1	-4,8
Strandabyggð	455	121,5	-7,3	-12,8	-20,1
Vestfirðir	7.051	1.533,2	-91,5	-162,0	-253,6

Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Framlög 2019	Tekjutap		
			2020	2021	Bæði árin
Sveitarfélagið Skagafjörður	3.990	655,5	-39,1	-69,3	-108,4
Húnaþing vestra	1.179	230,1	-13,7	-24,3	-38,1
Blönduósþéttbær	930	172,6	-10,3	-18,2	-28,5
Svf. Skagaströnd	454	112,3	-6,7	-11,9	-18,6
Skagabyggð	90	40,4	-2,4	-4,3	-6,7
Húnavatnshreppur	377	78,2	-4,7	-8,3	-12,9
Akrahreppur	195	28,4	-1,7	-3,0	-4,7
Norðurland vestra	7.215	1.317,4	-78,6	-139,2	-217,9
Akureyrarkaupstaður	18.855	625,9	-37,4	-66,1	-103,5
Norðurþing	3.120	582,7	-34,8	-61,6	-96,4
Fjallabyggð	2.020	378,3	-22,6	-40,0	-62,6
Dalvíkurbyggð	1.901	327,1	-19,5	-34,6	-54,1
Eyjafjarðarsveit	1.016	146,1	-8,7	-15,4	-24,2
Hörgársveit	599	87,6	-5,2	-9,3	-14,5
Svalbarðsstrandarhr.	488	66,9	-4,0	-7,1	-11,1
Grýtubakkahreppur	368	59,9	-3,6	-6,3	-9,9
Skútustaðahreppur	516	57,6	-3,4	-6,1	-9,5
Tjörneshreppur	58	8,6	-0,5	-0,9	-1,4
Þingeyjarsveit	934	159,0	-9,5	-16,8	-26,3
Svalbarðshreppur	93	18,2	-1,1	-1,9	-3,0
Langanesbyggð	513	122,2	-7,3	-12,9	-20,2
Norðurland eystra	30.481	2.639,9	-157,6	-279,0	-436,6
Seyðisfjarðarkaupstaður	702	129,0	-7,7	-13,6	-21,3
Fjarðabyggð	5.065	473,6	-28,3	-50,1	-78,3
Vopnafjarðarhreppur	645	139,1	-8,3	-14,7	-23,0
Fljótsdalshreppur	73	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgarfjarðarhreppur	112	39,1	-2,3	-4,1	-6,5
Djúpavogshreppur	477	121,1	-7,2	-12,8	-20,0
Fljótsdalshérað	3.581	590,9	-35,3	-62,5	-97,7
Sveitarfélagið Hornafjörður	2.353	398,4	-23,8	-42,1	-65,9
Austurland	13.008	1.891,3	-112,9	-199,9	-312,8
Vestmannaeyjabær	4.295	482,5	-28,8	-51,0	-79,8
Sveitarfél. Árborg	9.233	516,5	-30,8	-54,6	-85,4
Mýrdalshreppur	676	74,9	-4,5	-7,9	-12,4
Skaftárhreppur	593	89,5	-5,3	-9,5	-14,8
Ásahreppur	253	0,0	0,0	0,0	0,0
Rangárþing eystra	1.843	278,5	-16,6	-29,4	-46,1
Rangárþing ytra	1.605	199,8	-11,9	-21,1	-33,0
Hrunamannahreppur	786	109,0	-6,5	-11,5	-18,0
Hveragerðisþéttbær	2.608	326,1	-19,5	-34,5	-53,9
Sveitarfélagið Ölfus	2.135	266,0	-15,9	-28,1	-44,0
Grímsnes- og Grafningshreppur	474	0,0	0,0	0,0	0,0
Skeiða- og Gnúpverjahreppur	655	30,0	-1,8	-3,2	-5,0
Bláskógabyggð	1.127	73,5	-4,4	-7,8	-12,2
Flóahreppur	651	96,0	-5,7	-10,1	-15,9
Suðurland	26.934	6.324,9	-377,6	-668,5	-1.046,1
Samtals	353.066	17.944	-1.071	-1.897	-2.968

Tafla 2. Ríkisframlög til málefna fatlaðra

Svæði	Ríkisframlag 2019	Tekjutap		
		2020	2021	Bæði árin
Akureyri og nágrenni	195	-11,5	-22,3	-33,8
Austurland	45	-2,6	-5,1	-7,8
Fjalla- og Dalvíkurbyggð	33	-1,9	-3,7	-5,6
Garðabær og Álftanes	48	-2,8	-5,5	-8,3
Hafnarfjörður	162	-9,6	-18,5	-28,1
Hornafjörður	17	-1,0	-1,9	-2,9
Kópavogur	82	-4,8	-9,3	-14,1
Mosfellsbær og Kjós	107	-6,3	-12,2	-18,5
Norðurþing og nágrenni	29	-1,7	-3,3	-5,0
Reykjavík	642	-37,8	-73,2	-111,0
Seltjarnarnes	19	-1,1	-2,2	-3,3
Suðurland	151	-8,9	-17,2	-26,1
Suðurnes	103	-6,1	-11,8	-17,8
Sveitarfélagið Skagafjörður	50	-2,9	-5,7	-8,6
Vestfirðir	49	-2,9	-5,6	-8,5
Vestmannaeyjar	14	-0,9	-1,7	-2,5
Vesturland	89	-5,2	-10,1	-15,3
Samtals	1.835	-108,1	-209,2	-317,3

Tafla 3. Samtals tekjutap sveitarfélaga

	Ríkisframlag 2019	2020	2021	Bæði árin
Útgjaldajöfnun	9.200	-685	-1213	-1.899
Fasteignaskattar	4.961	-386	-683	-1.069
Málefni fatlaðra	1.835	-108	-209	-317
Samtals	15.996	-1.179	-2.106	-3.285

Tafla 4. Áætluð framlög úr jöfnunarsjóði í heild og lækkun vegna frystingar.

Sveitarfélag	Áætluð framlög				Lækkun framlaga	
	2019	2020	2021	2022	2020	2021
Reykjavíkurborg	7.346	7.780	8.187	8.610	-0,5%	-0,8%
Kópavogsbær	1.749	1.853	1.950	2.052	-0,3%	-0,5%
Seltjarnarneskaupstaður	247	262	275	288	-2,1%	-3,5%
Garðabær	977	1.035	1.088	1.144	-0,8%	-1,4%
Hafnarfjarðarkaupstaður	2.698	2.857	3.008	3.164	-0,3%	-0,5%
Mosfellsbær	1.755	1.859	1.954	2.053	-1,2%	-2,1%
Kjósarhreppur	40	42	44	46	-1,5%	-2,6%
Höfuðborgarsvæði	14.812	15.687	16.506	17.357	-0,6%	-1,0%
Reykjanesbær	2.002	1.808	1.308	2.255	-2,9%	-7,2%
Grindavíkurbær	731	511	337	809	-5,1%	-13,8%
Sveitarfélagið Vogar	329	297	184	368	-3,4%	-9,7%
Suðurnesjabær	770	610	392	856		
Suðurnes	3.832	3.225	2.221	4.287	-3,6%	-9,2%
Akraneskaupstaður	1.146	969	692	1.284	-3,4%	-8,5%
Skorradalshreppur	0	0	0	0		
Hvalfjarðarsveit	0	0	0	0		
Borgarbyggð	1.099	790	514	1.217	-4,9%	-13,4%
Grundarfjarðarbær	224	148	100	247	-5,6%	-14,6%
Helgafellssveit	31	34	20	34	-2,2%	-6,8%
Stykkishólmsbær	325	245	160	361	-4,5%	-12,3%
Eyja- og Miklaholtshreppur	66	51	31	74	-4,6%	-13,7%
Snæfellsbær	586	510	314	653	-3,6%	-10,5%
Dalabyggð	283	210	129	313	-4,8%	-14,0%
Vesturland	3.759	2.957	1.959	4.184	-4,2%	-11,2%
Bolungarvíkurkaupstaður	330	293	191	369	-3,4%	-9,1%
Ísafjarðarbær	1.177	687	502	1.298	-6,5%	-15,8%
Reykhólahreppur	186	146	88	206	-4,4%	-13,0%
Tálknafjarðarhreppur	133	108	67	148	-4,1%	-11,8%
Vesturbyggð	437	328	212	485	-4,6%	-12,6%
Súðavíkurhreppur	142	110	66	157	-4,5%	-13,3%
Árneshreppur	13	8	6	15	-6,6%	-15,5%
Kaldraneshreppur	38	11	9	41	-16,9%	-34,0%
Strandabyggð	233	180	113	259	-4,5%	-12,6%
Vestfirðir	2.689	1.871	1.255	2.977	-5,1%	-13,5%

Sveitarfélag	Áætluð framlög				Lækkun framlaga	
	2019	2020	2021	2022	2020	2021
Sveitarfélagið Skagafjörður	1.247	828	596	1.382	-5,3%	-13,1%
Húnaþing vestra	469	293	202	517	-6,0%	-15,5%
Blönduósþéttbær	355	304	199	397	-3,6%	-9,7%
Sveitarfélagið Skagaströnd	215	180	114	239	-3,8%	-10,7%
Skagabyggð	66	35	22	72	-8,0%	-22,3%
Húnavatnshreppur	181	147	93	201	-4,1%	-11,3%
Akrahreppur	78	73	47	87	-3,0%	-8,4%
Norðurland vestra	2.610	1.860	1.274	2.896	-4,9%	-12,6%
Akureyrarkaupstaður	3.324	4.023	3.009	3.828	-1,2%	-2,7%
Norðurþing	767	204	187	832	-18,0%	-34,8%
Fjallabyggð	642	403	294	710	-5,8%	-14,1%
Dalvíkurbyggð	621	441	310	690	-4,8%	-12,1%
Eyjafjarðarsveit	341	280	196	381	-3,7%	-9,3%
Hörgársveit	213	171	119	238	-3,9%	-9,9%
Svalbarðsstrandarhreppur	167	160	108	188	-2,8%	-7,2%
Grytubakkahreppur	148	147	96	166	-2,6%	-7,2%
Skútustaðahreppur	86	35	32	94	-10,2%	-20,1%
Tjörneshreppur	11	3	3	12	-19,0%	-32,0%
Þingeyjarsveit	333	245	156	369	-4,8%	-13,5%
Svalbarðshreppur	44	49	29	50	-2,2%	-6,8%
Langanesbyggð	213	140	88	235	-5,8%	-16,3%
Norðurland eystra	6.910	6.300	4.626	7.793	-2,8%	-6,8%
Seyðisfjarðarkaupstaður	208	131	88	229	-6,0%	-15,9%
Fjarðabyggð	1.127	1.116	727	1.268	-2,7%	-7,2%
Vopnafjarðarhreppur	236	158	101	260	-5,6%	-15,5%
Fljótshlíahreppur	0	0	0	0		
Borgarfjarðarhreppur	46	8	7	50	-30,8%	-61,6%
Djúpavogshreppur	235	186	112	261	-4,4%	-12,8%
Fljótshálsa	1.082	766	501	1.198	-5,1%	-13,7%
Sveitarfélagið Hornafjörður	738	481	364	819	-5,3%	-12,5%
Austurland	3.672	2.846	1.901	4.085	-4,3%	-11,3%
Vestmannaeyjabær	680	276	220	742	-10,7%	-23,9%
Sveitarfélagið Árborg	1.571	1.666	1.168	1.783	-2,0%	-5,2%
Mýrdalshreppur	107	25	33	117	-19,5%	-26,2%
Skaftárhreppur	145	61	50	159	-10,2%	-22,0%
Ásahreppur	0	0	0	0		
Rangárþing eystra	507	295	213	559	-6,6%	-16,2%
Rangárþing ytra	379	270	192	421	-4,7%	-11,8%
Hrunamannahreppur	197	123	89	218	-5,9%	-14,4%
Hveragerðisþéttbær	545	312	244	602	-6,5%	-14,7%
Sveitarfélagið Ölfus	517	388	272	575	-4,4%	-11,1%
Grímsnes- og Grafningshreppur	0	0	0	0		
Skeiða- og Gnúpverjahreppur	90	89	67	102	-2,2%	-5,3%
Bláskógabyggð	240	284	186	274	-1,7%	-4,5%
Flóahreppur	252	249	154	283	-2,8%	-8,1%
Suðurland	5.230	4.038	2.887	5.836	-4,1%	-10,1%
Samtals	43.513	38.784	32.628	49.414	-2,5%	-5,3%

